שם א מיי' פ"ב מהל' נערה הל' יב ופ"ה

צ ב מיי׳ פ״ג מהלכות

גניבה הלכה ט סמג עשין עא טור ח"מ סיי

במק:

שנונו. צא ג מיי' פ"ה מהלכות סנהדרין הלכה יד

סמג עשין ע: צב ד מיי פ"ב מהלי מקי ממון הלי ח:

צג ה מיי פ"ב שם הלי ז

ופ״ה מהלכות סנהדרין הלכה ט סמג עשין לו טוש״ע ח״מ סי׳ א

:סעי׳ א

צד וזח מיי׳ פ״א מהל׳

מי שפט סעיף ב ג ד ט:

צה ט מיי פ״י שם הל׳

תוספות רי"ד (המשך)

יתוח ע"ף עצמו המ"ל:

דלא כי האי

דתניא ר"ש בן יהודה

אומר משום (רב הונא)

אינו משלם ע״פ עצמו

לא כל הימנו שיפגום

יא כי הימנו שיפגום בתו של פלוני. ואינו משלם קנס ע"פ עצמו

. כדנפקא לן מאשר ירשיעון

עצמו: ואי קשיא. הכא תנן

. דבושת הוי ממון ומשלם

המניח אמרי׳ חסדא חסדא

קנסא קמגבית בבבל וקרי

לעולם בושת ממונא הוי

לשלח ט"ף טצמו שאיז

לפי המבייש והמתבייש

והחת הרי ליה הומא

לומר שאין גובין אותו בכבל דכל מידי דאית

ביה חסרון כיס גבינן ליה בכבל אבל בושת דלית

ביה חסרון כיס לא גבי׳

-לי׳ בבבל כדאמרינן בפרק

פלוני משלם ע"פ עצמו

פי׳ דכופרא לאו קנסא

פי זכופוא לאו קנטא הוא דכפי שוי׳ של ניזק משלם ואף למ״ד כפי

שויה של מזיק כופרא

עצמו: המית שורי את

נוקי ממון הלכה ג [ו]

מהל' סנהדרין הל'

公名.

מ"ח מבחחי ומכרחי. ל) קיים טבחתי ומכונת, ב) ב"ק טו: מג., ג) שם טו. [ושם כל הסוגיא ומכר עוד שבועות לנ.ז. ד) שם איתא ליתני נמי הא שחתם כו׳ כל״ל רש״לן, ז) וסוכה נד. וש"נ], ה) [דף עה.], ע) [שמות כב], י) [ב"ק מ.], כ) בס"ל: דוכי, ל) [דף נ.], מ) [ב"ק י:], נ) [שייך לעיל במתני"], **ס**) [ג"ו שייך לעיל],

ניחא ליה הס"ד:

מוסף רש"י בוכול כולו מווח ואפילו אין הנוגח שהתם אינו משלם

תוספות רי"ד

מתני' האומר פתיתי את בתו של פלוני משלם פלוני או שורו של פלוני המית שורי עבדו של

בותבר' פסיסי. בגמ' מפרש אמאי לא תנא אנסתי: ואינו משלם קנם. בבבא קמאח נפקא לן מודה בקנס פטור מאשר ירשיעון אלהיסש פרט למרשיע את עלמו: המית שורי את פלוני. והריני חייב

> פלוני. והריני חייב שלשים סלע: אינו משלם. דקנס נינהו שאפי׳ אין יפה דינר נותן שלשים: גבו' דלה פגים לה. אין לעו של אנוסה גדול כלעו של מפותה וכיון דלאו פגם דילה הוא מהימנינן ליה למשקל מיניה בושת ופגם על פיו: אימא לא. נהימניה להחזיק את הלעו: לא כל הימנו. שיוליא עליה לעז מזנה בעיר: ניחא לה לדידה. לשאת את הלעז כדי להשתכר הממון: לא ניחא להו לבני משפחה. וב"ד אין עליהם לעשות דבר להחזיק בושתם: פלגא ניוקא. שחייבה תורה שור תם: וממונא. ומשלם ע"פ עלמון: לאו בחוקת שימור קיימי. אם לא ישמרום בעלים שלא יזיקו [אינם בחזקת משתמרים מאליהם שלא יזיהון אלא מזיקין אפי׳ ניזקא דלאו אורחיה הלכך על מרייהו רמיא לנטורינהו וזה שלא שמרו בדין הוא דלישלם כולה אלא דרחמנה חם עליה ומיהו מה שמשלח בדין משלם: כי היכי דנינטריה. שיוסיף שמירה על שמירתו: סנן. בבבא קמא: הניוק והמויק במשלומין. שניהם מפסידין בדבר. ס"ד דהכי האמר תרוייהו מטי להו בהאי פסידא דניזק מפסיד פלגא ומזיק פלגא: היינו דשייך ניוק בחשלומין. דמפסיד פלגא בממוניה: דלחו דידיה שקיל. דמה שנוטל בחנם נוטל: במשלומין איתיה. בתמיה: לא נלרכא אלא לפחת נבילה. הא דהתני ניזה בתשלומין לאו בפלגא דקא שביק קאמר אלא בההוא פלגא ניזקא נמי דקניי ליה רחמנא מפסיד כל פחת שפחתה נבילה מדמיה משעת מיתה עד שעת העמדה בדיו ששמיו את הנבלה כמה היה יפה השור בחייו וכמה היתה נבילה יפה בשעת מיתה ומשלם החלי אבל מה שהחלו דמי נבילה משעת מיתה עד שעת מכירה אין המזיק משלם כלום באותו פחת ובבבה קמה (דף יו) יליף לה מקרחי ואשמעינן האי תנא דפחת נבילה דניוק הוי: משלומי נוק מלמד שהבעלים מטפלין בנבילה. תנא דברייתא דריש לישנא דמתניתין דתנן בבבא קמא⁰ משלם תשלומי נזק במיטב הארץ ותנא עלה בברייתא מידהאי דנקט תנא דמתני׳ תשלומי נזק ולא תנא משלם את המק לאשמועינן אתא שהניזק נוטל את נבילתו ומטפל בה ומוכרה והמזיק משלים עליה מה שחייבתו תורה אם תם חלי ואם מועד הכל

הגהות הב"ח

תום' ד"ה ר' שמעון (ה) וכו׳ דחרי חנאי אליבא דרבי שמעון ומיהו אי קאי ר״ש אמתניתין וכו׳ דר״ש ועוד מומר רשב"ם וכוי דלם

פלגא ניזקא ממונא. דין הוא שישלמנו ואינו קנס, הוא שישלמנו ואינו קנס, ונפקא מינה דאי מודה מקמי דאתו סהדי לא בחזקת שימור קיימי. שרגילין בנגיחה ולריכין שמירה (שם). הניזק והמזיק משמע דשניהן מפסדי ממון במשלומין, שזה משלם מחלה וזה מפסיד מחלה (שם). היינו דשייך ניזק בתשלומין. כלומר מפסיד ממה שהיה ראוי לו דבעי למשקל כוליה, שזה פשע בשורו שלא שמרו (שם). בתשלומין איתיה. בתמיה. דמשמע שמפסיד מדינו (שם). לפחת נבילה. דכל פחת נגילה נבידה. דכנ פיינ דניוק הוא והיינו דשייך דניוק הוא והיינו שאפילו ניזק בתשלומין, שאפילו אותו קנס שזיכתה לו תורה 1276 טיט מעל כומ (שם). שהתם משלם חצי נזק מגופו. ואס אינו שוה חלי נוק מפסיד הניוק, כדכתיב וחלו את כספו (שם). מן העליה. אם אינו שוה כל המק נוטל נכסים מביתו שוה שיעור הנוק, דבמועד כתיב ישלס שור תחת השור, ולא כתיב ביה דמגוף הנוגח יפרע (שם של פי עצמר. שחלי נזקו של חס קנס ואינו משלם על של חס קנס ואינו משלם על פי עלמו ומועד הוי ממון טו.). חצי כופר. מועל שהמית האדם משלם כופר ליורשים, ותם אפילו חלי כופר לא משלם (שם).

רושה ופנה ט"פ טצמו ננבתי משלם את הקרן ע"פ עצמו ואינו משלם ע פ עצמו ואינו משים לא תשלומי כפל ולא ד' וה'. המית שורי את

בכופר: הרי זה משלם ע"פ עלמו. קסבר כופרא ממונא": עבדו של דהכא הא דמשמע בריש נערה לקמן (דף מב.) דלר"ש אי דקא חבע

מתני' אהאומר פתיתי את בתו של פלוני משלם בושת ופגם על פי עצמו ואין משלם קנם יהאומר גנבתים משלם את הקרן על פי עצמו ואין משלם תשלומי כפל ותשלומי ארבעה וחמשה יהמית שורי את פלוני או שורו של פלוני הרי זה משלם על פי עצמו המית שורי עבדו של פלוני אין משלם ע"פ עצמו יזה הכלל כל המשלם יתר על מה שהזיק אִינו משלם ע"פ עצמו: גמ' וליתני אנסתי לא מבעיא קאמר לא מבעיא אנסתי דלא קא פגים לה דמשלם בושת ופגם על פי עצמו אבל פתיתי דקא פגים לה אימא לא משלם על פי עצמו לא משמע לן מתניתין דלא כי האי תנא דתניא רבי שמעון בן יהודה אומר משום ר' שמעון אף בושת ופגם אינו משלם ע"פ עצמו לא כל הימנו שיפגום בתו של פלוני אמר ליה רב פפא לאביי ניחא לה לדידה מאי דלמא לא ניחא ליה לאביה ניחא ליה לאביה מאי דלמא לא ניחא להו לבני משפחה ניחא להו לבני משפחה מאי אי אפשר דליכא חד במדינת הים דלא ניחא ליה: האָומר גנבתי משלם את הקרן וכו': איתמר פלגא ניזקא ירב פפא אמר פלגא ניזקא ממונא רב הונא בריה דרב יהושע אמר הפלגא ניזקא קנסא רב פפא אמר פלגא ניזקא ממונא קסבר סתם שוורים לאו בחזקת שימור קיימי ובדין הוא דמשלם כוליה ורחמנא הוא דחיים עלויה דאכתי לא איעד תורא רב הונא בריה דרב יהושע אמר פלגא ניזקא קנסא קסבר סתם שוורים בחזקת שימור קיימי ובדין הוא דלא לישלם כלל ורחמנא הוא דקנסיה כי היכי דנינטריה לתוריה: סימן היזיק מה והמית כלל: תנן יהניזק והמזיק בתשלומין בשלמא למאן דאמר פלגא ניוקא ממונא היינו דשייך ניזק בתשלומין אלא למ"ד פלגא ניזקא קנסא השתא דלאו דידיה קא שקיל בתשלומין איתיה לא נצרכא אלא לפחת

ואין שייך לומר לאו כל הימנו כו' כדקאמר הכא ואין לריך לומר דתרי תנאי אליבא דר׳ שמעון (א) ועוד אומר רשב"א דההיא דלקמן איכא לאוקמי בבת גרים וניחא לה לדידה ולאביה דליכא למימר דלמא איכא חד במדינת הים דלא ניחא ליה ומיהו אי קאי ר' שמעון אמתניתין דשבועות למייתי לקמן בריש נערה (ג"ז שם) ע"כ תרי תנאי אליבא דר׳ שמעון:

בושת ופגם מחייב ליה קרבן שבועה

היינו משום דהתם תבעו האב תחלה

וליתני אנחתי. דהוי חדוש טפי דפטור אע״ג דמודה שעשה

אינו משלם ע"פ עצמו. אור"י דאי קאי ר"ש בן יהודה אמתניתין

פריצות: רבי שמעון בן יהודה אומר אף בושת ופגם

יהאומר גנבתי בו'. מוליה ש"ר ויולא בשן ועין דלא

תנא איכא למימר דאתיא בזה הכלל: ס זה הכלל כל המשלם יותר על מה יותר של שהזיק בו'. ואפילו למ"ד בפרק

שור שנגח ארבעה וחמשה (ב"ק דף מ.) דכופר היינו דמי המזיה לא חשיב יותר ממה שהזיק אע"פ שפעמים שוה מזיק יותר מניזק דפדיון נפשו הוא נותן: לא נצרכא אלא לפחת נכילה. אע"ג

דלאו דידיה שקיל מ"מ כיון דוכי ליה רחמנא חלי נזק חשבינן ליה בתשלומין מה שפחתה הנבלה והכא לא שייך למימר קרנא דתורך קבירא ביה כדאמרי׳ בהמניח בסופו (ב"ק דף לד.) דהתם ודאי שלא נהרג השור שייך לומר הכי דחין לו למכור שורו בשביל כן שסבור שישביח אבל הכא מיד כשנהרג יש לו למוכרו שידוע שתפחת הנבילה ותסריח:

תנינא תשלומי נוק מלמד שהבעלים ממפלים בנבילה בו'. הכי דייקא לה בבבא קמא (דף י:) חבתי בנזקו לא קתני אלא בתשלותי נזקו כו׳: אר משום חצי כופר לאו שיורא הוא וכו'. לאו פירכה היה אלה שינויה הוא דלה

תיהשי למ"ד פלגא ניזהא ממונא מאי שייר דשייר חלי כופר ומשני לא שייר כלום וחלי כופר לאו שיורא הוא וכן איכא בנזיר בפ' ג' מינים (דף לח: ושם) גבי אי משום לא יחל לאו שיורא הוא וכן בפרק החליל (סוכה דף נד. ושם) וההוא להתם מגומגם טפי:

דאכתי לא איעד אבל מועד דאיעד אימא לא ואי אשמועינן מועד משום דקא משלם כוליה אבל תם אימא לא צריכא ת"ש •מה בין תם למועד ישהתם משלם חצי נזק מגופו יומועד משלם נזק שלם מן העלייה יולא קתני שהתם אינו משלם ע"פ עצמו ומועד משלם ע"פ עצמו יתנא ושייר מאי שייר דהאי שייר שייר יחצי כופר אי משום חצי כופר לאו שיורא הוא

ותרתי למה ליה לרבי למיסתם במתני׳ דבעלים מטפלין בנבילה: דקא משלם כוליה. ודיו בהפסד זה: מגופו. אינו גובה אלא מגוף השור ואם אין בו כדי חלי מקו יפסיד המותר: מן העלייה. מן המיטב שבנכסי מזיק דגבי תם כחיב (שמות כא) וחלו את כספו מגופו ובמועד כתיב (שם) שלם ישלם שור ואם איתא דפלגא ניזקא קנסא ניתני נמי שהתם אינו משלם על פי עצמו ומועד משלם על פי עצמו דמועד ודאי בדין משלם שהרי התרו והעידו בו לשמור שורו: שייר חלי רופר. לא שנה כל החילוקים שביניהם שהרי אף יש חילוק זה ביניהם שהמועד שהמית את האדם משלם כופר שלם ותם שהמית אפילו חלי כופר כדינו בניזקין לא משלם דכתיב נשמות כבן בעל השור נקי ודרשינן (ב״ק דף מא:) נקי מחלי כופר : GÀ

נבילה פחת נבילה תנינא תשלומי נזק ימלמד

שהבעלים מטפלין בנבילה חדא בתם וחדא

במועד וצריכא דאי אשמועינן תם משום

עבדו וכו׳. בפרק שור שנגח ד׳ וה׳ מוכיח שאפילו שויה של עבד אינו משלם ע"פ עצמו אינו נושינו כי בבב. דכל ל' כסף הוו קנסא: זה הכלל וכו'. איתמר פלגא נזקא שחייבה תורה לשור תם. ר"פ אמר ממונא. פי' ומשלם ע"פ טצמו. דר הווא רריה נזקא קנסא רב פפא אמר ממווא מחח שוורים לאו . לא ישמרו בעלים שלא יזיקו אינז בחזקת

יזיקו אלא מזיקין אפילו

. נזקא דלאו אורחיה הלכד

וזה שלא שמרו בדין הוא דלשלם כוליה. ורחמנא

אייעד תורא. פי׳ ואיהו

פלוני אינו משלם ע"פ עצמו. זה הכלל כל המשלם יתר ממה שהזיק אינו משלם ע"פ עצמו: וליתני מה שמשלם בדין משלם. ורב הונא בריה דרב יהושע אמר פלגא נזקא קוסא קסבר סתם שוורים אנסתי. לא מבעיא קאמר לא מבעיא אנסתי דלא פגים לה אבל פתיתי דפגים לה אימא לא משלם בושת בחזקת שימור קיימי ובדין הוא דלא לשלם כלל ורחמנא הוא דקנסיה כי היכי דנטרינהו לתוריי. פי